

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 300/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť G. D., G., toho času vo väzbe, ktorou namietal porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 8 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupmi a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3 Tpo/26/2011 z 19. apríla 2011 a Okresnej prokuratúry Galanta zo 6. apríla 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 277/2011, v ktorom podala návrh na jeho vzatie do väzby, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť G. D. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2011 doručená sťažnosť G. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 8 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupmi

a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tpo/26/2011 z 19. apríla 2011 a Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len „okresná prokuratúra“) zo 6. apríla 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 277/2011, v ktorom podala návrh na jeho vzatie do väzby na Okresnom súde Galanta (ďalej len „okresný súd“). Súčasťou sťažnosti bola žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Zo sťažnosti vyplýva, že v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 1 Tp/17/2011 *„pre zločin nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) d) Tr. zákona“* bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením zo 7. apríla 2011.

Osobná sloboda sťažovateľa bola obmedzená 4. apríla 2011 o 18.50 h, pričom vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru G. (ďalej len „vyšetrovateľ“) ho zadržal 5. apríla 2011 o 00.05 h.

Sťažovateľ vidí porušenie svojho práva podľa čl. 8 ods. 3 listiny v tom, že okresná prokuratúra doručila návrh na vzatie sťažovateľa do väzby až 6. apríla 2011 o 18.30 h, teda nedodržala 24-hodinovú lehotu na odovzdanie súdu obvineného, pretože osobná sloboda mu bola obmedzená ešte 4. apríla 2011.

Okrem toho sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy tým, že krajský súd pri rozhodovaní o jeho sťažnosti porušil ustanovenie § 192 ods. 3 Trestného poriadku, pretože nerozhodol o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby zo 7. apríla 2011 v zákonnej 5-dňovej lehote.

Na základe uvedeného sťažovateľ ústavný súd žiada, aby ho prepustil z väzby na slobodu a zaviazal okresnú prokuratúru a krajský súd priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € a úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

1. Sťažovateľ v časti sťažnosti tvrdí, že k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 8 ods. 3 listiny malo dôjsť postupom okresnej prokuratúry zo 6. apríla 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 277/2011, ktorá nedodržala 24-hodinovú lehotu na predloženie návrhu na vzatie do väzby na okresnom súde od jeho zadržania 5. apríla 2011 o 00.05 h (resp. od obmedzenia jeho osobnej slobody 4. apríla 2011 o 18.50 h). Okresná prokuratúra totiž doručila návrh na vzatie sťažovateľa do väzby okresnému súdu až 6. apríla 2011 o 18.30 h, ktorý vzal následne sťažovateľa do väzby uznesením zo 7. apríla 2011 sp. zn. 1 Tp/17/2011.

Ústavný súd preskúmal námietku sťažovateľa a konštatuje, že podľa čl. 152 ods. 1 a 4 ústavy má ústava prednosť nielen pred zákonmi a podzákonnými normatívnymi právnymi aktmi, ale i pred ústavnými zákonmi, teda i pred listinou.

Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Ak teda čl. 17 ods. 3 ústavy ustanovuje lehotu 48 hodín a čl. 8 ods. 3 listiny pre rovnaké situácie lehotu 24 hodín, tak platí čl. 17 ods. 3 ústavy, čiže lehotu 48 hodín. S týmito otázkami sa ústavný súd už vysporiadal vo svojich viacerých rozhodnutiach napr. č. k. I. ÚS 141/04-37 a č. k. I. ÚS 100/04-76. Obdobné stanoviská zaujal ústavný súd aj v rozhodnutí č. k. III. ÚS 220/04-45 z 30. júna 2004 a najnovšie sp. zn. III. ÚS 199/2011 z 3. mája 2011.

Aj súčasná právna úprava obsiahnutá napr. v § 73, § 85 až § 87 Trestného poriadku vychádza z ústavnosti 48-hodinových lehôt. Právna istota, predvídateľnosť súdnych rozhodnutí a zásada prednosti ústavne konformného výkladu spolu so zásadou zotrvania na už rozhodnutom, pokiaľ nie sú zvlášť významné dôvody na zmenu judikatúry, teda vedú

ústavný súd k tomu, aby aj naďalej pokladal za ústavný postup orgánov verejnej moci rešpektujúci 48-hodinové lehoty podľa čl. 17 ods. 3 ústavy (obdobne napr. II. ÚS 396/06).

Z uvedeného skutkového stavu vyplýva, že nedošlo k porušeniu čl. 17 ods.3 ústavy, a preto uvedené námietky sťažovateľa treba považovať v tejto časti sťažnosti za zjavne neopodstatnené.

2. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo/26/2011 z 19. apríla 2011, ktorým zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 Tp/17/2011 zo 7. apríla 2011 tým, že rozhodol o jeho sťažnosti po zákonom ustanovenej lehote podľa § 192 ods. 3 Trestného poriadku (teda po 5 pracovných dňoch od predloženia spisu).

Podľa tohto ustanovenia Trestného poriadku o sťažnosti podľa § 190 ods. 3 proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby rozhodne nadriadený súd na verejnom zasadnutí a o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí obvineného do väzby na neverejnom zasadnutí do piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie...

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal sťažnosť proti rozhodnutiu okresného súdu 7. apríla 2011, ktorú však bližšie neodôvodnil. Spis bol predložený na rozhodnutie krajskému súdu 11. apríla 2011 a krajský súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa 19. apríla 2011 tak, že ju zamietol (teda po uplynutí 6 pracovných dní). Rozhodnutie krajského súdu bolo teda vydané s oneskorením jedného dňa od predloženia spisu, tak ako to predpokladá Trestný poriadok.

Ústavný súd však k tomu uvádza, že z hľadiska právnych následkov nedodržania uvedenej lehoty v ústavnom zákone ani v nijakom inom právnom predpise (Trestnom poriadku) nie je obsiahnutá právna úprava následkov prekročenia tejto lehoty, t. j. jej uplynutie sa nespája so žiadnymi právnymi účinkami. Na základe toho možno dospieť k záveru, že krajský súd môže ústavne akceptovateľným spôsobom rozhodnúť aj po

uplynutí tejto lehoty, pretože ide len o poriadkovú lehotu, ktorá má zabezpečiť iba čo najrýchlejšie rozhodovanie krajských súdov vo väzobných veciach. Následky jej nesplnenia, resp. prekročenia zákon neupravuje a nemôže mať preto za následok prepustenie z väzby, resp. nezákonnosť väzby (m. m. III. ÚS 163/03).

Sťažovateľ navyše namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu vo väzobnej veci, pričom podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované najmä v čl. 17 ods. 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná...

Článok 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, vrátane práva na urýchlene konanie, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 48 ods. 2 ústavy (analogicky napr. III. ÚS 68/08, III. ÚS 383/09, IV. ÚS 327/07, III. ÚS 304/06, III. ÚS 195/2010).

Z už uvedeného vyplýva, že medzi namietaným porušením čl. 48 ods. 2 ústavy a napadnutým postupom krajského súdu nie je vzájomná príčinná súvislosť, preto jeho sťažnosť ústavný súd odmietol v tejto časti tiež z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Nad rámec k tomu ústavný súd poznamenáva, že aj keby sťažovateľ namietal prípadne porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, zásah do tohto práva sťažovateľa by nebol takej intenzity, aby ústavný súd mohol sťažnosť prípadne prijať na ďalšie konanie a následne vysloviť jeho porušenie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci (predovšetkým o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu ústavným súdom) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2011